

**rijksuniversiteit
 groningen**

Jaarverslag 2017
Dierexperimentencommissie
Rijksuniversiteit Groningen

Adressen

post Ant. Deusinglaan 1, huiscode FA29
9713 AV Groningen

internet www.rug.nl/umcg/dec

Introductie

Het jaar 2017 was het laatste jaar waarin de overgangsregeling nog van kracht was. Binnen deze overgangsregeling was het nog mogelijk om dierproeven onder ‘oude DEC projecten’, d.w.z. projecten goedgekeurd voor 18 december 2014, uit te voeren. Ook konden nog amendementen/wijzigingen voor ‘oude DEC projecten’ bij de DEC ingediend worden. Met het aflopen van de overgangsregeling op 1 januari 2018 mogen onderzoekers vanaf dat moment uitsluitend onder een CCD-vergunning dierproeven uitvoeren.

De DEC-RUG

Samenstelling

Conform samenstellingseisen vastgesteld in de WoD was de DEC op 1 Januari 2017 samengesteld zoals weergegeven in **tabel 1**. Gedurende het lopende jaar zijn er geen mutaties in de samenstelling van de DEC geweest.

Tabel 1. Samenstelling DEC-RUG op 1 januari 2017

Positie	Expertise W3V; ED; PG; HV; E; PB	Betrokken bij dierproeven? B/NB	Arbeidsrelatie RUG
Voorzitter	W3V; PG; HV; PB	B*	gA
Lid 2	W3V, PB	B*	gA
Lid 3	E	NB	gA
Lid 4	W3V	B	gA
Lid 5	W3V	B	A
Lid 6	ED	NB	gA
Lid 7	W3V	B	A
Lid 8	W3V	NB	gA
Adviseur 1	Proefdierdeskundige, Lid IvD		
Adviseur 2	Proefdierdeskundige, Lid IvD		
Secretaris (ambtelijk)			

*Afkortingen: **Expertise:** W3V = de wetenschapsgebieden en wetenschappelijke toepassingen waarvoor de dieren zullen worden gebruikt, met inbegrip van vervanging, vermindering en verfijning op de betrokken gebieden; ED = het ontwerp van proeven, in voorkomend geval met inbegrip van de statistische aspecten; PG = de proefdiergeneeskundige praktijk dan wel de diergeneeskundige praktijk met betrekking tot wilde dieren; HV = het houden en verzorgen van dieren van de soorten die zullen worden gebruikt; E = ethiek; PB = proefdieren en hun bescherming; **Betrokken bij dierproeven:** NB = niet betrokken; B = betrokken, B* = betrokken uitsluitend buiten NL; **Arbeidsrelatie:** gA = geen arbeidsrelatie; A = arbeidsrelatie*

Vergunninghouders.

De DEC-RUG behandelde CCD aanvragen voor de RUG (UMCG, GRIP en Centrum voor Levenswetenschappen). Tevens heeft de DEC-RUG aanvragen behandeld voor externe vergunninghouders, te weten Brains On-line, RUL, InnoSer en Altenburg en Wymenga ecologisch onderzoek

Activiteiten DEC-RUG

Vergaderingen

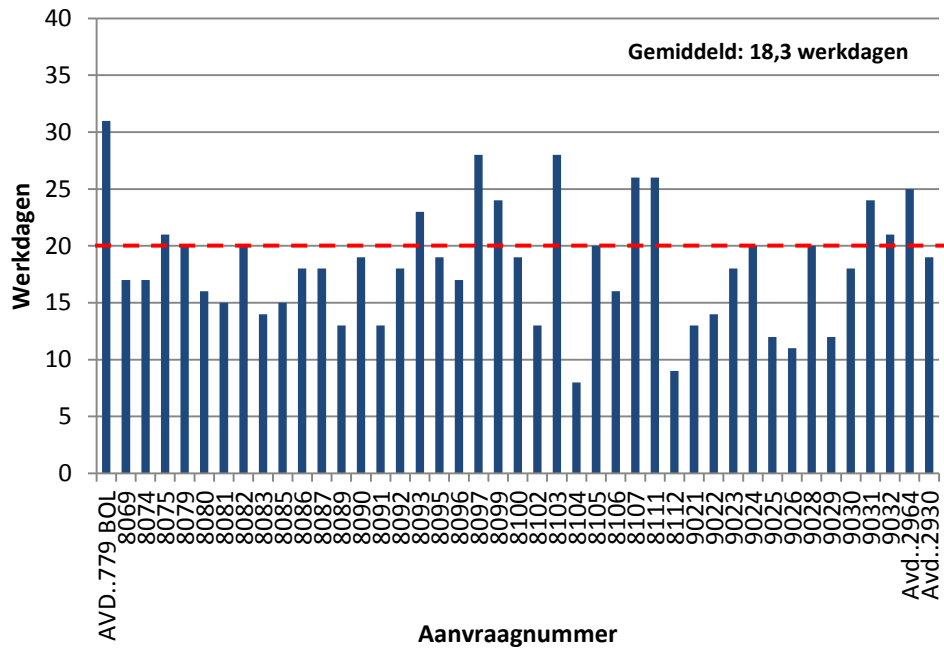
In 2017 kwam de DEC-RUG twaalf keer bijeen. De KLEINE-DEC, waarin de voorzitter, vicevoorzitter (een per maand roulerend DEC-lid) en secretaris zitting hebben met de adviseurs, kwam negen keer bijeen; omdat bij de KLEINE-DEC vergaderingen amendementen/wijzigingen worden besproken en er gedurende het jaar steeds minder amendementen/wijzigingen werden ingediend zijn er een aantal KLEINE-DEC vergaderingen uitgevallen. In de reguliere DEC vergaderingen zijn CCD aanvragen besproken en DEC adviezen voor de CCD voorbereid en ook besluiten op amendementen/wijzigingen voor oude basis- en deelprojecten genomen. Bij een aantal vergaderingen werden onderzoekers uitgenodigd, dit vooral om toelichting te geven op ingediende CCD aanvragen.

Amendementen/wijzigingen oude projecten

In 2017 werden bij de DEC-RUG 2 reacties, 38 amendementen/wijzigingen en 3 verlengingsverzoeken behandeld. Hierbij was het merendeel afkomstig van de vergunninghouder RUG, en dan met name het UMCG. De DEC heeft 4 wijzigingsverzoeken negatief beoordeeld.

CCD Aanvragen

In 2017 zijn 62 CCD aanvragen door de DEC behandeld. De aanvragen waren voor onderwijs (2%), veldonderzoek (15%) en biomedische studies (83%). Binnen de biomedische studies was er een globale verdeling van studies over de gebieden neurowetenschappen/gedrag (24%), farmacologie (22%), immunologie (14%), oncologie (10%), voeding/metabolisme (10%), nefrologie (7%), gynaecologie (5%), biomaterialen (5%), auditieve wetenschappen (1%), stamcellen (1%) en genetica (1%). Naar aanleiding van de aanvraag werden bij 61 aanvragen vragen gesteld aan de onderzoekers en bij 11 aanvragen was het DEC oordeel 'niet beoordeelbaar'. Bij 1 aanvraag werd de aanvraag negatief beoordeeld. Op 31 december 2017 waren er voor 42 ingediende aanvragen DEC adviezen opgesteld. Bij 1 aanvraag is geen DEC advies opgesteld in verband met het uitblijven van een reactie van de aanvrager en bij 7 aanvragen liep de DEC beoordelingsprocedure nog op 31 december 2017. De benodigde werkdagen voor het opstellen van een advies zijn weergegeven in **Figuur 1**. Het gemiddelde aantal werkdagen lag op 18,3. Bij 11 aanvragen was er een overschrijding van de streeftijd van maximaal 20 werkdagen. Bij de grotere overschrijdingen werd dit met name veroorzaakt door de complexiteit van de aanvraag. Van 42 aanvragen zijn aanvraag en DEC advies door de vergunninghouder ingediend bij de CCD. Van deze aanvragen zijn er 41 vergund en 1 niet vergund: in bijna alle gevallen is het DEC-RUG advies dus gevolgd door de CCD. In februari 2017 is overigens opnieuw een aangepast format DEC-adviesformulier in gebruik genomen

Figuur 1. Doorlooptijd bij DEC-RUG voor ingediende CCD aanvragen/wijzigingen in 2017. Aanvragen die voor 1 januari 2018 werden afgerond worden weergegeven. De rode stippellijn geeft de streeftijd van 20 werkdagen voor behandeling van CCD aanvragen aan.

Landelijk overleg

De DEC-RUG heeft geparticipeerd in een drietal, door de NVDEC georganiseerde DEC voorzitters/secretarissen overleggen op 18 april, 12 juli en 14 november. Dit overleg was steeds voorafgaand aan de CCD-DEC voorzitters/secretarissen bijeenkomsten, georganiseerd door de CCD op dezelfde dagen. Ook hierin participeerde de DEC-RUG. Verder heeft de DEC-RUG op 12 oktober deelgenomen aan een workshop “DEC adviezen”.

Educatie

Bij drie cursussen proefdierkunde, gegeven in januari, juni en september, werd de nieuwe wet op de dierproeven, de aanvraagprocedure en de rol van de DEC hierin, uitgelegd.

Ervaringen in 2017

Aanvragen

Gedurende 2017 was er, zoals verwacht, een sterke daling te zien van ingediende amendementen/wijzigingen. Dit ging gepaard met een lichte stijging van het totaal ingediende aantal CCD aanvragen in 2017 t.o.v. van de aantallen het jaar daarvoor (respectievelijk 62 en 51). Dit kan te maken hebben met het aflopen van de overgangsregeling: vanaf 1 januari 2018 mogen onderzoekers uitsluitend onder een CCD-vergunning dierproeven uitvoeren. Aantallen bijlagen per aanvraag zijn vergelijkbaar met aantallen bijlagen per aanvraag in 2016: hier is een handhaving van een trend te zien dat aanvragen vaak één of slechts enkele bijlagen hebben.

Einde overgangsregeling: veranderde routing indiening CCD aanvragen en kwaliteit bewaking

Na 1 januari 2018 is er een nieuwe route voor CCD aanvragen. Aanvragen zullen eerst naar de CCD gestuurd moeten worden, waarna de CCD de aanvraag doorstuurt naar een DEC met het verzoek een advies uit te brengen. Dit heeft duidelijk consequenties voor bewaking van de kwaliteit van ingestuurde CCD aanvragen. Met de oude route was er nog sprake van een vangnet voor kwalitatief slechte aanvragen. Immers, deze werden door de DEC veelal als 'onbeoordeelbaar' bestempeld, waarna deze herschreven moesten worden. Samen met de IvD en de vergunninghouder is nagedacht over hoe de kwaliteit van aanvragen geborgd kon worden.

Wet op openbaarheid van bestuur (WOB)

De WOB procedure heeft betrekking op alle aanvraag documenten die bij de CCD binnenkomen. Dit is niet alleen de niet-technische samenvatting (NTS) maar ook de complete projectaanvraag en het DEC-advies. Net als in 2016 zijn in 2017 voor alle RUG aanvragen WOB procedures opgestart. Naar aanleiding van WOB verzoeken aangaande RUG CCD aanvragen in 2016 zijn - op het moment van schrijven van dit jaarverslag- van 14 van de 51 RUG CCD aanvragen/wijzigingen, de NTS, de CCD aanvraag en het DEC advies gepubliceerd op de website van de CCD. Naar aanleiding van WOB verzoeken die in 2017 zijn gedaan zijn nog geen RUG CCD aanvragen gepubliceerd. Een voorlopige conclusie is dat openbaarmaking van CCD aanvragen en DEC adviezen als gevolg van een WOB procedure met een redelijke vertraging gepaard gaat.